

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31C/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123200649
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2025:2123200649.6

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci žalobkyne: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/X, C., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Michal Krutek, s.r.o., so sídlom Hlavná č. 11, Trnava, proti žalovaným: 1. D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, F. A., 2. G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takto

rozhodol:

- Konanie sa zastavuje.
- Žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania.
- Žalobkyni sa vracia súdny poplatok vo výške 2.722,50 eur prostredníctvom prevádzkovateľa systému (Slovenská pošta, a.s.) po právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

- Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 3.2.2023 sa žalobkyňa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva strán k spoločným nehnuteľnostiam.
- Podaním doručeným súdu dňa 17.6.2025 vzala žalobkyňa žalobu v celom rozsahu späť s poukazom na uzavretie mimosúdnej dohody medzi stranami, s tým, že žiadala priznať náhradu trov konania, keď žalovaní procesne zavinili vznik trov konania, ktoré by inak neboli vznikli. Žalovaní nemali námietky voči zastaveniu konania, avšak nesúhlasili s tým, aby bol žalobkyni priznaný nárok na náhradu trov konania a navrhovali, aby si v konaní každá zo strán znášala svoje trovy, keď i oni sa snažili o korektné a praktické riešenie.
- Podľa § 144 Civilného sporového poriadku, žalobca môže vziať žalobu späť. Podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Podľa § 146 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (1) Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.(2)
- Vzhľadom na to, že žalobkyňa vzala žalobu v celom rozsahu späť a žalovaní so zastavením konania súhlasili, súd konanie zastavil.
- Podľa § 256 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (CSP), ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.(1) Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane. (2)

Podľa § 255 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2) Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

6. Súd rozhodol o trovách konania tak, že nepriznal žiadnej zo strán právo na ich náhradu, a to aplikujúc § 256 ods. 1 a contrario, keď v konaní žiadna zo strán z procesného hľadiska nezavinila zastavenie konania, keď v konaní došlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v konaní s charakterom iudicium duplex. Súd nemá za to, že vo veci by tak bol splnený akýkoľvek z predpokladov vzniku nároku žalobkyne na náhradu trov konania, keď v tomto prípade žalovaní nezavinili, že konanie muselo byť zastavené, ani priamo nezavinili vznik trov konania. Bolo na vôli žalobkyne, či podá, alebo nepodá žalobu o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, pričom samotným statusom spoluvlastníka a nedosiahnutím dohody pred začatím konania nespôsobili žalovaní nutnosť súdneho riešenia veci, ale išlo o realizáciu práva žalobkyne (nezotrvať v spoluvlastníctve) bez existujúcej povinnosti žalovaných súhlasiť so žalobkyňou navrhovaným spôsobom vyporiadania. Súčasne nemožno konštatovať ani, že vo veci vyporiadania podielového spoluvlastníctva (i mimosúdne) by pri dosiahnutí mimosúdnej dohody ktorákoľvek zo sporových strán mala úspech v konaní. I na základe mimosúdneho vyporiadania majetkové pomery sporových strán zostanú fakticky zachované, t.j. každá zo sporových strán dostane určitý majetkový ekvivalent už predtým existujúceho podielu na nehnuteľnosti. Súd pritom zdôrazňuje skutočnosť, že konanie o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má charakter konania iudicium duplex, pričom ani pri súdnom vyporiadaní spoluvlastníctva nemožno z titulu samotného vyporiadania považovať za úspešnú stranu žalobcu.

7. Pri aplikácii vyššie uvedeného právneho posúdenia súd odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/135/2023 – 1145 zo dňa 9. apríla 2024, podľa ktorého „Odvolací súd je toho názoru, že rozhodujúcim pri rozhodovaní o náhrade trov daného konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva je jeho špecifická povaha - konania iudicium duplex.....Pre určenie „obete a vinníka“ či „víťaza a porazeného“, teda pre konštatovanie plného úspechu jednej strany na úkor druhej, tu chýba kľúčový pojmový znak - nebolo porušené subjektívne právo, ktoré by bol žalobca proti žalovanému nútený pred súdom hájiť. Vyvolanie konania je slobodnou voľbou žalobcu, do ktorého majetkovej sféry nemusel nikto zasiahnuť a ani ho k podaniu žaloby primäť. Rovnako tak je slobodnou voľbou iného bezpodielového spoluvlastníka neuzatvoriť navrhnutú mimosúdnu dohodu a požadovať určitý spôsob vypořádania, lebo i na jeho strane ide o výkon ústavne zaručeného vlastníckeho práva. Ak má procesná obrana žalovaného spoluvlastníka rozumný a presvedčivý základ (a nespadá do kategórie zneužitia práva či obštrukčného chovania), nemožno mu jej uplatnenie klásť na ťarchu a zmenšovať uložením náhrady trov konania jeho majetkovú sféru v prospech spoluvlastníka, ktorý sa slobodne rozhodol v spoluvlastníctve naďalej nezotrvať. Žiadna z procesných strán navyše výsledkom konania po finančnej stránke nestráca, obe získavajú majetkovú hodnotu, s ktorou do konania vstúpili. Nikto z hľadiska objemu majetku nezískava nič navyše, nikto nič nestráca; majetkovú stratu utrpí každá zo strán „iba“ vo vynaložených trovách konania.... Vzhľadom na uvedené nemožno procesný úspech odvodzovať z toho, aký spôsob vyporiadania strany navrhovali, a ku ktorému sa súd v konečnom rozhodnutí priklonil.“

8. Súd poukazuje na to, že v tejto veci nebolo možné považovať za úspešnejšiu stranu žalobkyne, a to o to viac, že vo veci nedošlo k meritórnemu rozhodnutiu veci, a teda v konaní ani o procesnom úspechu niektorej zo sporových strán hovoriť nemožno. Súčasne súd poukazuje na to, že pri mimosúdnom riešení veci došlo síce k žalobkyňou navrhovanému predaju nehnuteľnosti, avšak nie za cenu, ktorú žalobkyňa pôvodne v konaní tvrdila ako cenu nehnuteľnosti, pričom žalovaní práve túto cenu nehnuteľnosti v konaní namietali (pri prvom vyjadrení, kde mali ešte záujem o odkúpenie podielov, avšak v inej cene), a teda žalobkyňa by nebolo možné považovať za plne úspešnú v konaní (vo vzťahu k pôvodnému návrhu na vypořádanie), ani keby súd neprihliadal na špecifickú povahu konania s charakterom iudicium duplex a vo veci by sám meritórne rozhodol spôsobom, ku ktorému dospeli strany mimosúdne.

9. Súd pritom nezistil ani žiaden iný dôvod, pre ktorý by mal žalobkyňa nárok na náhradu trov priznať. Samotná skutočnosť, že nedošlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody pred iniciovaním konania žalobkyňou takýmto dôvodom nie je. Bolo na vôli žalobkyne, či podá, alebo nepodá žalobu, pričom žalovaní nesúhlasom s uzatvorením žalobkyňou navrhovanej dohody pred začatím konania neporušili

žiadne subjektívne právo žalobkyne, iba naďalej vykonávali svoje práva spoluvlastníka. Súčasne sa súd nestotožnil ani s názorom, že by žalovaní zavinili trovy konania, ktoré by inak nevznikli. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje na situácie, kedy sporová strana svojím, zväčša šikanóznym, či obštrukčným procesným postupom zavinene (a zväčša úmyselne) predlžuje súdne konanie, ktorý postup žalovaných v tomto spore súd nenachádzal. Naopak, žalovaní, po prvotnom nesúhlase s navrhovaným vyporiadáním (so všeobecným konštatovaním nesúhlasu s cenou nehnuteľnosti tvrdenu žalobkyňou riešiac možnosť odkúpenia podielov nimi), súhlasili s riešením, ktoré pred niekoľkými mesiacmi navrhovala samotná žalobkyňa (odkúpenie podielov ňou), pričom po informovaní žalobkyňou, že táto ponuka už naďalej nie je realizovateľná, pristúpili hneď po prvom pojednávaní súdu k mimosúdny rokovaniam, ktoré viedli k úspešnému mimosúdny vyriešeniu veci, pričom bola potrebná ich súčinnosť, ktorú zjavne poskytli. V takomto postupe žalovaných nemožno vidieť ani obštrukcie, ani šikanózný výkon práv, či zavinenie vzniku trov konania, ale iba výkon procesných práv bežného spoluvlastníka (v tomto prípade nezastúpeného advokátom) v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s hľadaním a zisťovaním možných riešení a spôsobov vyporiadania počas súdneho konania, pri neprebíhajúcej osobnej komunikácii strán.

10. Keďže vo veci došlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody medzi stranami a následnému späťvzatiu žaloby, a to v konaní s charakterom iudicium duplex, kde každá zo strán má súčasne postavenie žalobcu i žalovaného (a teda pri zastavení takého konania vo všeobecnosti ani nemožno uzavrieť, že by žaloba podaná dôvodne bola vzatá späť práve pre splnenie povinnosti druhou stranou počas konania, keďže druhá strana žiadne právo neporušila a žiadnu konkrétnu povinnosť pred podaním žaloby nemala), má súd za to, že zásade spravodlivého a rozumného usporiadania procesných vzťahov strán sporu zodpovedá práve riešenie, kedy si každá zo strán bude znášať v tomto konaní vzniknuté trovy sama, ktorým spôsobom súd i rozhodol vo výroku II. rozhodnutia (pri nenájdení procesného zavinenia strán na zastavení konania).

11. Podľa § 11 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len ZSP), poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, odvolania, žaloby na obnovu konania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa žaloba, návrh na začatie konania, odvolanie, žaloba na obnovu konania alebo dovolanie odmietlo alebo vzalo späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz; to neplatí, ak bolo dovolanie odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Ak sa návrh na začatie konania o rozvod manželstva vzal späť po prvom pojednávaní na príslušnej inštancii súdov, vráti sa polovica všetkých zaplatených poplatkov. V konaní pred správny súdom sa poplatok vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa správna žaloba, kasačná sťažnosť alebo žaloba na obnovu konania odmietla alebo vzala späť pred prejednaním veci.

Podľa § 11 ods. 4 ZSP, okrem poplatku v konaní o rozvod manželstva a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1 %, najmenej však 10,- eur. Ak sa návrh vzal späť pred zaplatením poplatku, poplatok sa nevyrubuje.

Podľa § 11 ods. 6 písm. b) ZSP, orgány podľa § 3, ktoré sú zapojené do centrálného systému evidencie poplatkov, zašlú bez zbytočného odkladu odpis právoplatného rozhodnutia o vrátení poplatku alebo preplatku prevádzkovateľovi systému, ktorý poplatok alebo preplatok vráti najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného rozhodnutia o vrátení poplatku alebo preplatku; ak orgán štátnej správy súdov alebo orgán prokuratúry nevydal rozhodnutie, zašle písomné upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti podľa osobitného zákona a prevádzkovateľ systému vráti poplatok najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomného upovedomenia.

12. Súd v spojitosti s citovanými ustanoveniami rozhodol vo výroku III. tiež o vrátení súdneho poplatku zaplateného žalobkyňou vo výške 2.750,- eur, kráteného o 1% (27,50 eur), teda vo výške 2.722,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. a), m) CSP), okrem výroku III. voči ktorému odvolanie nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).